

METODBESKRIVNING

Fasadfogning

Version: April 2024

BUILDING TRUST

Informationen och i synnerhet rekommendationerna avseende applikation och slutanvändning av Sikaprodukterna lämnas i god tro baserat på Sikas nuvarande kunskap och erfarenhet av produkterna när dessa lagras, hanteras och används under normala förhållanden på ett korrekt sätt. I praktiken kan differenserna i material, underlag och den aktuella platsen variera på sådant sätt att ingen garanti vad gäller användbarhet eller lämplighet för ett visst ändamål kan lämnas. Med hänsyn härtill kan något rättsligt ansvar av vad slag det må vara varken härledas från denna information eller från någon skriftlig rekommendation eller i övrigt beträffande produkten lämnade råd. Hänsyn måste vid användningen även tas till tredje mans ägande och andra eventuella rättigheter. Alla order accepteras under förutsättningen av att Sikas aktuella försäljnings- och leveransbestämmelser är gällande. Användaren skall alltid använda sig av den senaste utgåvan av den aktuella produktens tekniska datablad, vilket kan erhållas vid förfrågan eller på hemsidan www.sika.se.

1. Introduktion

Denna metodbeskrivning gäller generella krav vid applicering av Sikaflex®- och SikaHyflex®- fogmassor. Följ dessa riktlinjer för att uppnå bra tätningsprestanda. Sikaflex®- och SikaHyflex®- fogmassor används i många olika miljöer och situationer, dessa riktlinjer är inte avsedda att vara ett komplett och heltäckande kvalitetssystem. Vidhäftningstester kan i vissa fall krävas för att säkerställa god tätning och prestanda.

1.1 Kompatibilitet av olika fogningsteknologier

Det kan hända att ny fogmassa gränsar till en gammal och att dessa då kommer i kontakt med varandra. I det fallet är det viktigt att kontrollera kompatibiliteten mellan massorna. Kemiska kompatibilitetsproblem och/eller mjukgörarmigrering kan leda till vidhäftningsproblem eller kohesionsbrott. Följande tabell visar vilka fogningsteknologier som kan komma i kontakt. Vidhäftnings- och kompatibilitetstest rekommenderas ändå i varje enskilt fall.

Tabell 1: Kompatibilitets matris fogmassa

- ++ Bästa ersättningprodukt
- + Bra ersättning
- Ej fungerande

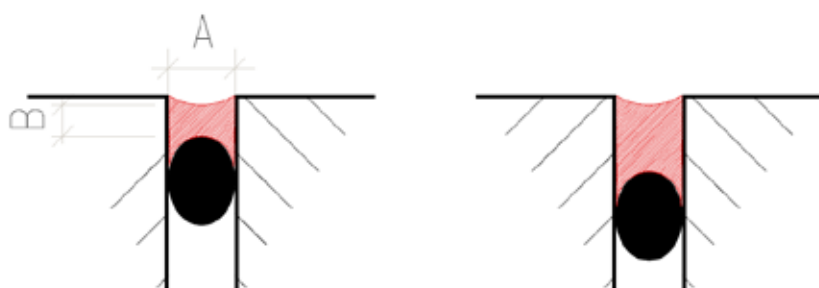
Ersättningsprodukt Produkt att ersätta	Polyuretan	Silan terminerad polymer	Silikon
	Polyuretan	++	+
Silan terminerad polymer	+	++	+
Silikon	-	-	++

1.2 Fogdimensionering

För att säkerställa funktionen av fogmassan kan fogen dimensioneras enligt följande tabell. Hänsyn skall tas till temperatur max. och min. samt till underlagets längdutvidgningskoefficient. En förenklad formel för detta är $A = \text{elementlängd i mm} + \text{elementlängd i mm}/500$. Fogdjup beräknas genom formel för elastisk massa $B = A/5+3$.

Fogbredden (A) måste dimensioneras efter den rörelse som är förväntad i elementen och efter den rörelseförmåga vald fogmassa har. Mer information finns i Foghandboken på sika.se

Dimension	Värde
Dimension A	min. 10 mm max. 40 mm
Dimension B	min. 5 mm max. 15 mm
Förhållande A:B	Ca 2:1

Exempel på bra fogdimensionering. Exempel på dålig fogdimensionering (Förhållande A:B $\neq$ 2:1).

1.3 Arbetsgång fogning

Det finns 5 grundläggande arbetssteg för korrekt fogberedning, se följande tabell och kapitel.

Steg	Tillvägagång
1	Förarbete Fogytorna skall vara rena, torra, fria från fett och föroreningar. Underlaget måste vara fast, homogent och frostfritt.
2	Bottning Bottningslist appliceras.
3	Aktivering, Primning Vid behov appliceras primer eller och aktivator på det rena fasta underlaget. (Alla rörelsefogar som utsätts för väder skall primas).
4	Fogning Fogmassa appliceras i fogen.
5	Glättning Glättning görs för att skapa en snygg slät fogyta och för att se till att fogmassan får optimal vidhäftning i anslutningsytorna.

2 Förarbete

Detta kapitel handlar om förarbete på porösa och icke-porösa underlag. Nyckeln till bra vidhäftning av fogmassan är ett rent underlag! Undersök med tillverkaren av underlaget så att det är kompatibelt med rengöringsprodukterna och klarar det tänkta förarbetet.

2.1 Förarbete av icke-porösa underlag

Icke-porösa underlag såsom metaller, målade ytor (t ex pulverlackade) eller plaster (t ex PVC-profiler) måste avfettas före applicering av **Sika® Aktivator** eller **Sika® Primer**. Avfetta hela ytan med **Sika® ColmaCleaner** eller en liknande produkt. Använd en ren luddfri trasa eller papper och torka ytan en andra gång med ren trasa eller papper. **Sika® ColmaCleaner** och andra lösningsmedel kan påverka underlaget. Därför rekommenderar vi att göra ett test på en icke synlig plats före användning. Slipning av ytan med en fin slipduk eller liknande kan förbättra vidhäftningen.

2.2 Förarbete av porösa underlag

Många byggnadsmaterial såsom cementbundna paneler, betong, granit, kalksten och andra sten- eller cementbaserade material som absorberar vätska är att betrakta som porösa underlag.

	Arbetsgång
	Avlägsna alla lösa fria partiklar. Cementhud och ytsmuts måste avlägsnas helt. Formoljor och släppmedel, hydrofoberingsmedel och andra typer av ytbehandlingar påverkar alla vidhäftningen av fogmassan. För att uppnå tillfredställande vidhäftning kan det vara nödvändigt att avlägsna vidhäftningsförsämrade medel genom mekanisk bearbetning. Verktyg kan vara stålborste, vinkelslipmaskin eller lågvarvig maskin med mjuk slipskiva.
	Slipdammet måste avlägsnas, använd en borste eller dammsugare. Tänk på att slipdammet inte skall inandas.

3 Applicering av bottningslist

Elastisk fogmassa skall vidhäfta till två sidor för att fungera. Botten på fogmassan måste vara fri att uppta rörelse. Vid trepunktsfäste kommer fogmassan spricka och fungerar inte som en tätning. Bottningslisten har till uppgift att förhindra fäste i botten på fogmassan och fungera som mothåll/stöd vid applicering och härdning så fogmassan kan tryckas mot fogkanterna för bästa vidhäftning.

Bottningslisten skall vara rund och anpassad till fogens dimension. Den skall bestå av slutna celler och bör vara av polyeten. Bottningslisten bör vara ~ 30% större än fogbredden för bästa stöd. Viktigt att bottningslisten appliceras utan skador då hål i bottningslisten påverkar fogmassan och ger blåsbildning.

	Arbetsgång
	Applicera bottningslisten med lämpligt verktyg. Se till att bottningslisten är hel.
	Bottningslisten skall sitta på korrekt fogdjup enligt fogdimensioneringen.

4 Primer och Aktivator

4.1 Applicering av Sika® Primer och Sika® Aktivator på icke-porösa underlag

Följande tabell visar rekommenderat förarbete och primer/aktivator för icke-porösa underlag. För mer information vänligen kontakta Sika.

Dimension	Värde	
Metall	Sika® Aktivator-205 ¹⁾	> 15 min, < 8 h
Lackat	Sika® Primer-3 N ²⁾	> 30 min, < 8 h
PVC	Sika® Aktivator-205 ¹⁾ Sika® Primer-215 ³⁾	> 15 min, < 8 h > 30 min, < 8 h

1) Använd Sika® Aktivator-205 för STP and Silikonbaserad fogmassa

2) Sika® Primer-3 N för PU-baserad fogmassa

3) Sika® Primer-3 N för PU-baserad fogmassa

	Arbetsgång
	Underlaget skall vara rent och torrt fritt från olja fett och andra föroreningar. (se kapitel 1). För att hindra spill av primer på underlaget kan en maskeringstape användas.
	<p>Applicera Sika® Aktivator-205 på underlaget med ren luddfri trasa eller pensel. Avluftning minst 15 minuter vid kallt underlag ökas tiden. Applicera Sika® Primer-215 med pensel eller luddfri roller. Avluftning minst 30 minuter. Även här ökas tiden vid kallt underlag.</p> <p>Applicera Sika® Primer-3 N med pensel eller luddfri roller. Avluftning minst 30 minuter. Även här ökas tiden vid kallt underlag.</p>

VIKTIGT!

- Applicera rätt mängd primer, överprimning kan orsaka vidhäftningsbrott mellan primer och fogmassa.
- Fogmassa måste appliceras inom 8 timmar efter Sika® Aktivator / Sika® Primer. Underlag som ej appliceras med fogmassa inom 8 timmar som är primerat måste rengöras och åter primas.
- Lagra Sika® Aktivator och Sika® Primer i väl tillsluten förpackning. Produkterna reagerar med luftfuktighet och förlorar vidhäftnings-egenskaperna efter upprepad exponering.

4.1 Applicering av Sika® Primer på porösa underlag

Följande tabell visar rekommenderat förarbete och primer för porösa underlag. För mer information vänligen kontakta Sika.

Underlag	Rekommenderat förarbete	Avluftningstid
Poröst underlag	Sika® Primer- 3 N	>30 min, < 8 h

	Arbetsgång
	<p>Underlaget skall vara rent och torrt, fritt från olja fett och andra föroreningar (se kapitel 1). För att hindra spill av primer på underlaget kan en maskeringstape användas.</p> <p>Håll upp Sika® Primer-3 N i en ren burk. Återslut primerflaskan väl. Håll inte upp mer primer än vad som går åt på 10 minuter.</p>
	<p>Applicera Sika® Primer-3 N med en ren pensel eller en luddfri roller. Låt avlufta minst 30 minuter längre vid kallt underlag.</p>

VIKTIGT!

- Applicera rätt mängd primer, överprimning kan orsaka vidhäftningsbrott mellan primer och fogmassa.
- Fogmassa måste appliceras inom 8 timmar efter Sika® Aktivator / Sika® Primer. Underlag som ej appliceras med fogmassa inom 8 timmar som är primerat måste rengöras och åter primas.
- Lagra Sika® Aktivator och Sika® Primer i väl tillsluten förpackning. Produkterna reagerar med luftfuktighet och förlorar vidhäftningsegenskaperna efter upprepad exponering.

5 Applicering av fogmassa

Viktigt att fogmassan fyller hela fogen och att kontakt finns med fogsidorna. Vid otillräcklig fyllning kan vidhäftningsbrott uppstå och fogens prestanda försämras.

	Arbetsgång
	<u>Maskering</u> Fogmassan skall endast appliceras i fogöppningen. Spill kan undvikas genom att applicera maskeringstape.
	<u>Klippa munstycket</u> Munstycket måste vara i adekvat storlek. Diametern på munstycket bör vara samma som fogbredden. Munstycke av metall plast eller plastslang kan användas.
	<u>Applicering</u> Applicera fogmassan med en fogpistol. Se till att fogmassan får full kontakt med fogsidorna, fyll fogmassa så att ej luft innesluts i fogen.

Härdningsstörning

Vissa Sikaflex®- och SikaHyflex®- fogmassor är känsliga för alkohol. Därför är avluftningstiden för primer och aktivator viktiga.

6 Glättning

Glättningen pressar fogmassan mot botteningslist och fogsidor vilket ger ökad vidhäftning.

Arbetsgång	
	<p><u>Torr glättning</u> Glätta med en skrapa i lagom storlek. Använd ett lätt tryck. Färdigställ före materialet börjar skinnbildas.</p>
	<p><u>Färdigställa</u> Avlägsna maskeringstape före materialet skinnbildat.</p>
	<p><u>Våt glättning</u> Använd kompatibelt glättningsmedel så som Sika® Tooling Agent N. Alternativt glättningspinnar. Tryck fogmassan mot kanterna och släta ut. Använd ej glättningsmedel med alkohol eller lösningsmedel!</p>

GLOBALT MEN LOKALT PARTNERSKAP

MER INFORMATION:

SIKA SVERIGE

Sika Sverige AB, som ingår i den globala koncernen Sika AG, är en ledande leverantör av kemiska specialprodukter. Sika levererar lösningar, system och produkter till byggbranschen och tillverkande industrier och är en ledare inom material som används för att foga, fästa, dämpa, förstärka och skydda lastbärande konstruktioner. Sikas produktsortiment består av högkvalitativa betongtillsatsmedel, specialbruker, lim & fog, dämpande och förstärkande material, system för strukturell förstärkning, industrigolv samt tak och vattentätande system.

Våra senaste försäljningsvillkor gäller.
Vänligen läs alltid gällande Tekniskt Datablad före användning av våra produkter.

SIKA SVERIGE AB
Domnarvsgatan 15
163 53 SPÅNGA

Kontakt
Tel 08-621 89 00
www.sika.se, order@se.sika.com

BUILDING TRUST

